

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
ІМ. Б.ГАВРИЛИШИНА**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор ІНМВ

Б.Гаврилишина

Людмила Гаврилук-Єнсен

7 жовтня 2025 р.

ім.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

« 7 жовтня » 2025 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни

“Засади і принципи ефективної академічної комунікації”

Ступінь вищої освіти

– магістр

Галузь знань

– В Культура, мистецтво і гуманітарні науки

Спеціальність

– В11 Філологія (за спеціалізаціями)

Спеціалізація

– В11.041 Германські мови та літератури

(переклад включно), перша - англійська

Освітньо-професійна програма – «Філологія (германські мови) : методика викладання і переклад»

Кафедра іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції	Практичні	ІРС	Тренінг	СРС	Разом	Екзамен сем.
Денна	1	2	32	14	5	6	93	150	екзамен

Робочу програму укладено докт. філол. наук, професором кафедри іноземних мов Ольгою ВАЛІГУРОЮ

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри іноземних мов та інформаційно-комунікаційних технологій, протокол №2 від 06.10.2025 р.

Завідувач кафедри іноземних мов
та інформаційно-комунікаційних
технологій
к.філол.н., доц.



Людмила КРАЙНЯК

Гарант ОПІ
к.філол.н., доц.



Наталія РИБІНА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ

З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ “Засади і принципи ефективної академічної комунікації”

1. Опис дисципліни “Засади і принципи ефективної академічної комунікації”

Дисципліна “Засади і принципи ефективної академічної комунікації”	Галузь знань, найменування спеціальності, спеціалізації, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів ECTS: 5	<i>Галузь знань –</i> В Культура, мистецтво та гуманітарні науки	Вибіркова дисципліна Мова навчання: англійська
Кількість залікових модулів: 4	<i>Спеціалізація –</i> B11.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська	Рік підготовки: 1 Семестр: 2
Кількість змістових модулів: 2	<i>Спеціальність –</i> В 11 Філологія (за спеціалізаціями)	<i>Лекції:</i> 32 год <i>Практичні заняття:</i> 14 год
Загальна кількість годин: 150	<i>Ступінь вищої освіти –</i> магістр	<i>Самостійна робота:</i> 93 год. <i>Тренінг:</i> 6 год. <i>Індивідуальна робота:</i> 5 год.
Тижневих годин: 10 год., з них аудиторних – 2,5 год.		<i>Вид підсумкового контролю:</i> іспит (2 семестр)

2. Мета й завдання вивчення дисципліни «Засади і принципи ефективної академічної комунікації»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Дисципліна «Засади і принципи ефективної академічної комунікації» передбачає знайомство із засадами і принципами ефективної академічної комунікації, правилами дотримання етики наукової комунікації та академічної доброчесності, формування у студентів навичок академічної культури, академічної грамотності, академічного письма, необхідних для успішного провадження науково-дослідницької та науково-навчальної роботи в університеті, озброює їх необхідними знаннями щодо особливостей академічної комунікації. Метою засвоєння курсу є формування українськомовної мовленнєвої компетентності для науково-дослідницької роботи через поглиблення базових теоретичних знань і формування практичних навичок спілкування в межах науково-академічного дискурсу в поєднанні з поглибленим вивченням його жанрово-стильових ознак, що сприятиме ефективній фаховій комунікації майбутніх викладачів і науковців на національному та міжнародному рівнях.

2.2. Завдання вивчення дисципліни

Завданнями курсу «Засади і принципи ефективної академічної комунікації» ознайомити студентів із засадами і принципами ефективної академічної комунікації, жанрами академічної комунікації та напрямками їх дослідження; правила дотримання етики наукової комунікації та академічної доброчесності, а також заходами щодо попередження й виявлення плагіату; подати основні відомості про академічне письмо як один із різновидів академічного спілкування; навчити принципам усного обміну науковою інформацією в академічному середовищі, сформуванню вміння й практичні навички виступати з науковими доповідями із доцільним застосуванням мультимедійного супроводу.

У результаті вивчення цього курсу студент повинен:

знати:

- традиції академічного спілкування і міжнародний досвід;
- жанри академічної комунікації та напрями їх дослідження;
- правила дотримання етики наукової комунікації та академічної доброчесності, а також заходи щодо попередження й виявлення плагіату;
- типи наукових письмових творів та їх будову;
- особливості наукових описів, пояснень та аргументувань;
- вимоги до написання та оформлення наукових письмових творів;
- принципи усного обміну науковою інформацією.

уміти:

- оперувати поняттями «академічна комунікація», «академічне письмо», «науковий стиль», «науковий текст», знати їхні інтегральні та диференційні характеристики;

- послуговуватися репрезентаційними й аргументаційними формами мовлення в академічній комунікації;
- писати різні види наукових робіт;
- виступати з науковими доповідями;
- доцільно застосувати мультимедійний супровід;
- критично аналізувати наукові виступи та вести аргументовану наукову дискусію, доводити або спростовувати актуалізовані твердження;
- взаємодіяти з аудиторією відповідно до комунікативного протоколу академічного середовища.

володіти:

- навичками проведення наукових досліджень;
- навичками аналізувати фундаментальні концепції роботи науковців та синтезувати набуті теоретичні знання для проведення наукового дослідження на певному матеріалі;
- навичками аналізу академічного тексту крізь призму змістового наповнення та структурування;
- навичками вивчення літературних джерел;
- методами добору фактичних матеріалів.

3. Програма навчальної дисципліни “Засади і принципи ефективної академічної комунікації”

Змістовий модуль 1.

Тема 1. Академічна комунікація як категорія сучасної лінгвістики. Традиції академічного спілкування та міжнародний досвід.

Тема 2. Етика наукової комунікації. Академічна доброчесність та правила її дотримання. Заходи щодо попередження й виявлення плагіату.

Тема 3. Жанри академічної комунікації. Напрями їх дослідження.

Змістовий модуль 2.

Тема 4. Академічне письмо як один із різновидів наукового спілкування

Тема 5. Основні категорії академічного тексту. Наукове знання як специфічний зміст наукового тексту. Моделювання наукового знання.

Тема 6. Структура та змістове наповнення наукового тексту. Вступ і висновки у структурі академічного тексту. Наукова кваліфікаційна робота: від план-проспекту до змісту.

Тема 7. Мовленнєва специфіка усного академічного дискурсу. Риторичні ходи.

Тема 8. Засади ефективного усного обміну науковою інформацією.

Тема 9. Аудіовізуальні засоби супроводу усних виступів. Правила і застереження щодо підготовки комп'ютерних презентацій і роздаткових матеріалів

4. Структура залікового кредиту дисципліни “Засади і принципи ефективної академічної комунікації”

	Кількість годин					
	Лекції	Прак-тичні заняття	Самостій-на робота	Індиві-дуальна робота	Тренінг	Контрольні заходи
Змістовий модуль 1.						
Тема 1. Академічна комунікація як категорія сучасної лінгвістики. Традиції академічного спілкування та міжнародний досвід.	4	2	9	2	3	поточне опитуван-ня під час занять
Тема 2. Етика наукової комунікації. Академічна доброчесність та правила її дотримання. Заходи щодо попередження й виявлення плагіату.	4	2	10			
Тема 3. Жанри академічної комунікації. Напрями їх дослідження.	4	2	10			
Змістовий модуль 2.						
Тема 4. Академічне письмо як один із різновидів наукового спілкування	4	2	9	1	3	поточне опитуван-ня під час занять
Тема 5. Основні категорії академічного тексту. Наукове знання як специфічний зміст наукового тексту. Моделювання наукового знання.	4	2	9			
Тема 6. Структура та змістове наповнення наукового тексту. Вступ і висновки у структурі академічного тексту. Наукова	4	1	10	1		

кваліфікаційна робота: від план-проспекту до змісту.						
Тема 7. Мовленнєва специфіка усного академічного дискурсу. Риторичні ходи.	4	1	9	1		
Тема 8. Засади ефективного усного обміну науковою інформацією.	2	1	9			
Тема 9. Аудіовізуальні засоби супроводу усних виступів. Правила і застереження щодо підготовки комп'ютерних презентацій і роздаткових матеріалів	2	1	12			
Разом	32	14	93	5	6	

5. Тематика практичних занять

Практичне заняття 1.

Академічна комунікація як категорія сучасної лінгвістики. Традиції академічного спілкування та міжнародний досвід.

Практичне заняття 2.

Етика наукової комунікації. Академічна доброчесність та правила її дотримання. Заходи щодо попередження й виявлення плагіату.

Практичне заняття 3.

Жанри академічної комунікації. Напрями їх дослідження.

Практичне заняття 4.

Академічне письмо як один із різновидів наукового спілкування. Основні категорії академічного тексту. Наукове знання як специфічний зміст наукового тексту. Моделювання наукового знання.

Практичне заняття 5.

Структура та змістове наповнення наукового тексту. Вступ і висновки у структурі академічного тексту. Наукова кваліфікаційна робота: від план-проспекту до змісту.

Практичне заняття 6.

Мовленнєва специфіка усного академічного дискурсу. Риторичні ходи.
Засади ефективного усного обміну науковою інформацією.

Практичне заняття 7.

Аудіовізуальні засоби супроводу усних виступів. Правила і застереження щодо підготовки комп'ютерних презентацій і роздаткових матеріалів

6. Самостійна робота

При обмеженні навчального аудиторного часу, а також з урахуванням обов'язкової умови інтенсивного характеру вправ для оволодіння навичками наукових досліджень, виникає необхідність навчати студентів самостійно працювати в позааудиторний час. Самостійна робота студентів – важлива складова ефективної підготовки фахівців будь-якого освітньо-кваліфікаційного рівня та певної спеціальності. Оскільки інтереси студентів лінгвістичного профілю концентруються навколо їхньої майбутньої професії, то зміст і характер самостійної позааудиторної роботи узгоджується з найбільш глибокими й значущими мотивами їхньої діяльності, пов'язаними з профілюючою спеціальністю.

Мета:

Навчитися аналізувати мовленнєві особливості усного академічного дискурсу, а також виконувати аналіз лінгвістичних та екстра-лінгвістичних засобів, риторичних ходів, та методів досягнення ефективності усного обміну науковою інформацією.

Завдання:

Підібрати самостійно академічне відео та узгодити з керівником курсу; переглянути, визначити основні ідеї та поняття кожного джерела.

Виконати аналіз усного дискурсу: звіт має бути більш детальним викладом аналізу (500-1000 слів)

Критерії оцінки:

Глибина та точність аналізу текстів.

Структурованість та чіткість звіту.

Вміння виділити та пояснити ключові мовленнєві особливості усного академічного дискурсу.

Дотримання вимог щодо обсягу та змісту робіт.

Термін виконання:

Деталі щодо дедлайнів і формату здачі робіт слід уточнити у викладача курсу.

8. Тренінг з дисципліни “Засади і принципи ефективної академічної комунікації”

Порядок проведення тренінгів:

1. Здійснити аналіз релевантної інформації.
2. Взяти участь у груповому обговоренні новітніх тенденцій.

3. Навести логічні аргументи щодо найбільш контроверсійних аспектів і ризиків.
4. Організувати командну роботу для підготовки низки проєктів.
5. Презентувати проєкти і підвести підсумки

9. Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни “Засади і принципи ефективної академічної комунікації” використовуються наступні засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування;
- модульне тестування та опитування;
- реферати, есе;
- моделювання ситуативних завдань.
- іспит.

10. Критерії, форми поточного та підсумкового контролю

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни “Засади і принципи ефективної академічної комунікації” визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожної складової залікового кредиту:

Модуль 1		Модуль 2	Модуль 3	Модуль 4
20%	20%	5%	15%	40%
Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих за опитування під час занять	Письмова робота	Виконання завдань під час тренінгу	Оцінка визначається як середнє арифметичне з оцінок отриманих за виконанні завдання в межах кожної теми (письмове реферування прочитаного)	Написання письмової частин іспиту (відповідно до білетів) – 75% та усної відповіді – 25%

Оцінка за поточне оцінювання визначається як середнє арифметичне з оцінок, отриманих під час занять (кожен здобувач має бути оцінений не рідше як раз на два заняття). Пропуски практичних (лабораторних) занять обов’язково відпрацьовуються в години консультацій, в іншому випадку вони вважаються оцінкою «0» та враховуються при визначенні середнього арифметичного. Для здобувачів, які навчаються за індивідуальним графіком, поточне оцінювання проводиться під час консультацій, та шляхом виконання завдань в системі Moodle. Модульний контроль та усі письмові модульні роботи проводяться в системі Moodle.

Шкала оцінювання:

За шкалою ЗУНУ	За національною шкалою	За шкалою ECTS
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

Козолуп, М. С. (2018). Генеза поняття «академічна комунікація» як категорії сучасної лінгводидактики. Науковий журнал Львівського державного університету безпеки життєдіяльності «Львівський філологічний часопис», № 3.

Колоїз, Ж. (2019). Основи академічного письма: практикум. Кривий Ріг: ФОП Маринченко С. В.

Помірко, Р., Бацевич, Ф., Паславська, А. та ін. (2010). Мовленнєві жанри в міжкультурній комунікації: монографія. Львів: ПАІС.

Ревуцька, С. К. (2018). Курс лекцій з дисципліни «Академічне письмо». Кривий Ріг: ДонНУЕТ.

Селіванова О. О. (2008). Лінгвістика: напрями та проблеми. Полтава: Довкілля-К.

Сорокіна, Н. Г., Артюхов, А. Є., Дегтярьова, І. О. (2017). Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: колективна монографія. Дніпро: ДРІДУ НАДУ.

Тимошенко, Т. В. Гречихіна, Н. В. (2009). Академічне письмо. Наукові записки : зб. наук. пр. Кіровоград : КНТУ.

Фініков, Т. В., Артюхов, А. Є. (2016). Академічна чесність як основа сталого розвитку університету. Міжнародний благодійний Фонд «Міжнародний фонд досліджень освітньої політики». Київ: Таксон.

Хоружий, Г. Ф. (2012). Академічна культура: цінності та принципи вищої освіти. Тернопіль : Навчальна книга Богдан.

Шліхта, Н., Шліхта, І. (2016). Основи академічного письма: Методичні рекомендації та програма курсу. Київ.

Яхонтова, Т. В. (2014). Жанри первинної наукової комунікації: сучасні тенденції розвитку. Науковий вісник ДДПУ ім. І. Франка. Серія Філологічні науки. Мовознавство, № 2.

Яхонтова, Т. В. (2009). Лінгвістична генетика наукової комунікації: монографія. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка.

Яхонтова, Т. В. (2002). Основи англомовного наукового письма: навч. посібник для студентів, аспірантів і науковців. Львів : Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка.

Jordan R. R. (1996). Academic Writing Course. Study Skills in English. Edinburg: Longman Publishing Group.

Додаткові:

Академічна культура українського студентства: основні чинники формування та розвитку. Східноукраїнський Фонд соціальних досліджень. URL: http://fond.sociology.kharkov.ua/images/docs/academ_cult/material.pdf

Академічна чесність як основа сталого розвитку університету (2016). Міжнародний благодійний фонд “Міжнародний фонд досліджень освітньої політики”; за заг. ред. Т.В.Фінікова, А.Є.Артюхова. К.: Таксон. URL:

https://www.univer.kharkov.ua/images/redactor/news/2016-09-07/chesnist_osnova_rozvitk_Univers.pdf.

Гужва, О. О. Що потрібно знати про плагіат: посібник з академічної грамотності та етики для «чайників». URL: http://library.kubg.edu.ua/images/stories/Departaments/biblio/PDF/books_ac-gr.pdf

Закон України «Про освіту». URL: <https://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>

Кодекс академічної доброчесності Ізмаїльського державного гуманітарного університету. URL: <http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2016/06/kodeksakademichnoyi-dobrochesnosti-idgu.pdf>

Методичні рекомендації для закладів вищої освіти з підтримки принципів академічної доброчесності. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishchaosvita/2018/10/25/recomendatsii.pdf>

Про Етичний кодекс ученого України. – Назва з екрану. – Режим доступу: www.nas.gov.ua/legaltexts/DocPublic/P-090415-2-0.pdf

Розширений глосарій термінів та понять ст. 42 «Академічна доброчесність» Закону України «Про освіту» (від 5 вересня 2017 р.). URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/vishcha-osvita/2018/10/25/glyusariy.pdf>

Семенов, О., Фаст, О.(2004). Академічне письмо: лінгвокультурологічний підхід. <http://sspu.edu.ua/semenog/images/docs/academPismo.pdf>

Фундаментальні цінності академічної доброчесності. Пер. з англійської. Проект сприяння академічній доброчесності в Україні. – SAIUP. URL: [https://academicintegrity.org/wpcontent/uploads/2019/04/Fundamental_Values_version_in_Ukrainian .pdf](https://academicintegrity.org/wpcontent/uploads/2019/04/Fundamental_Values_version_in_Ukrainian.pdf) Назва з екрану. Режим доступу: <http://www.saiup.org.ua/>

Bailey, Stephen (2006). Academic Writing. A Handbook for International Students. London, New York: Routledge. Second Edition.

Swales, J M., Feak, C. B. (2004). Academic writing for graduate students: second edition. Michigan Series in English for Academic & Professional Purposes. Michigan: University of Michigan Press/ELT.

11. Додаткові ресурси (за наявності):

Інформаційні ресурси в Інтернеті

Бібліотека ІРІ Національної бібліотеки України імені В.І. Вернадського:
<http://www.nbuv.gov.ua/node/422>

Електронний ресурс для пошуку теоретичних і практичних джерел
мовознавства тощо: <https://www.twirpx.com/>